

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การดื่มสุราเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่เคียงข้างกับสังคมมนุษย์ทั่วโลกมาเป็นเวลานาน โดยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมของสังคม จนกระทั่งทำให้การดื่มสุราเป็นพฤติกรรมสากลของเกือบทุกชนชั้นในสังคมทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งมีการดื่มสุรา มาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน โดยสุราเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทยที่ใช้แสดงออกถึงความ สนุกสนานรื่นเริงในการรวมกลุ่ม การประสบความสำเร็จในชีวิตตลอดจนการแสดงออกถึงความเป็น ผู้ใหญ่หรือความเป็นลูกผู้ชาย และการใช้สุราในพิธีกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ อาทิ พิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์ต่าง ๆ เป็นต้น

แม้สุราจะมีความสัมพันธ์กับสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตสมัยยุคก่อนกรุงรัตน โกสินทร์ แต่ยุคปัจจุบัน กล่าวได้ว่าคนไทยมีความสัมพันธ์กับสุรามากกว่าทุกยุคที่ผ่านมา โดยสุราได้รับการยอมรับจากสังคมในยุคนี้ ให้เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้ใหญ่ แสดงออกถึงความทันสมัยและชนชั้นทางสังคม การใช้ สุราเพื่อสื่อความสัมพันธ์ทางสังคมและความสำเร็จทางธุรกิจการงาน และการดื่มสุราเพื่อเป็นสิ่งบำรุงสุขภาพ รวมทั้งการใช้สุราเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความเท่าเทียมกันระหว่างเพศโดยผู้หญิงสามารถบริโภคสุราได้โดย ไม่มีความแตกต่างจากเพศชายและมีแนวโน้มที่จะบริโภคสุรามากขึ้น

ส่งผลให้คนไทยในปัจจุบันมีการบริโภคสุราในหลายโอกาส โดยมีประเภทของสุราที่มีความ หลากหลายสามารถหาซื้อบริโภคได้ง่าย และการบริโภคสุรากลายเป็นสิ่งปกติทั่วไปมีสถานภาพเทียบเท่า น้ำผลไม้ และน้ำอัดลมที่สามารถบริโภคร่วมกับการรับประทานอาหารในแต่ละมื้อได้ ทำให้การบริโภคสุรา ของคนไทยในยุคปัจจุบันมีปริมาณสูงสุดเมื่อเทียบกับยุคอื่น ๆ ที่ผ่านมา ซึ่งปัจจุบันคนไทยได้ชื่อว่าเป็น "คอสุรา" อันดับ 5 ของโลก โดยผลการสำรวจของสำนักสถิติแห่งชาติพบว่า แม้คนไทยจะประสบ กับปัญหาเศรษฐกิจที่ทำให้ต้องจำกัดด้านงบประมาณ แต่ตัวเลขการดื่มสุราของคนไทยก็ยังพุ่งไม่ หยุด โดยในพ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มวิกฤติ คนไทยมีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่ 110.6 ลิตรต่อคน และเพิ่มขึ้นเป็น 125.9 ลิตรต่อคนในพ.ศ. 2544 หรือเท่ากับคนไทยดื่มเพิ่มขึ้น ปีละ 15 ลิตร ใน 5 ปี

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการเสพสุราก็ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ ร่างกายของผู้เสพโดยก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ อาทิ โรคต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้ลดอาหาร อักเสบบิบบิตัวฆ่าลง และการดูดซึมสารอาหารต่าง ๆ ในลำไส้ลดลง โรคต่อตับ โดยทำให้เกิดโรคตับแข็ง รวมทั้งเส้นเลือดแตก กล้ามเนื้อหัวใจอ่อนแอจนเกิดภาวะหัวใจโตและอาจเกิดภาวะหัวใจล้มเหลว หรือหัวใจวายตายได้ การเกิดมะเร็งในระบบทางเดินอาหาร การเสื่อมสภาพทางเพศ และผลต่อสมอง โดยก่อให้เกิดโรคความจำเสื่อม เป็นต้น

สุรายังมีผลต่อการควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ การตัดสินใจ การรับรู้ภาพ แสง สี สัญญาณต่างๆ ซ้ำลง ขอบเขตการมองเห็น การกระชาระยะต่างๆ เสียไป การเสพสุราจึงมีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุในรูปแบบต่างๆ มากมาย อาทิ การหกล้ม การตกจากที่สูง การจมน้ำ การเกิดอัคคีภัย อุบัติเหตุจากรถ ซึ่งก่อให้เกิดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

นอกจากนี้ ตามความเชื่อของสังคมไทยในหลักพุทธศาสนาเชื่อว่า การเสพสุราเป็น 1 ในอบายมุข 6 ประการซึ่งเป็นหนทางแห่งความเสื่อม โดยทำให้ผู้เสพประสบปัญหาในการดำเนินชีวิตอันเป็นอุปสรรคต่อความเจริญรุ่งเรืองของชีวิต เนื่องจากสุราเป็นเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่ออกฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้การทำงานของสมองลดลง การเสพสุราจึงไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของผู้เสพ ตลอดจนผลกระทบต่อ การเกิดอุบัติเหตุ โดยเฉพาะอุบัติเหตุทางจราจรทั้งในขณะที่เสพสุราหรือภายหลังจากการเสพสุราเท่านั้น ภายใต้อาณัติและระยะเวลาของการเสพสุราระดับหนึ่งจนกระทั่งเกิดภาวะเมาสุราขึ้น ทำให้ผู้เสพสุราไม่สามารถทรงสติ ตลอดจนการควบคุมการตัดสินใจหรือแม้กระทั่งการรู้ผิดชอบชั่วดี อันนำไปสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในการกระทำผิดเกี่ยวกับคดีร่างกายและชีวิต ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างซึ่งปรากฏในข่าวหนังสือพิมพ์อยู่เสมอๆ อาทิ

เมียแทงคับ ทิ้งลูก 3 รัชชะตากรรม

“... ผู้ตายชอบหาเรื่องทำร้ายร่างกายเป็นประจำเวลาดื่มเหล้าเมา ก่อนตาย สามิพพยายามใช้กำลังบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ต่อหน้าลูก ภรรยาไม่ยอมจึงใช้มีดปอกผลไม้จ้วงแทงทันที ...” (หนังสือพิมพ์มติชน , 6 สิงหาคม 2547)

เฒ่าคั่ง ! ทุ่มทารกกกลางถนน

“... เฒ่าอายุ 50 ปี เฒ่าคั่ง ก่อเหตุที่จับทารก 8 เดือน โยนบกกกลางถนน เป็นเด็กที่มีคนจ้างญาติช่วยเลี้ยง เฒ่าผ่านไปเจอรับอาสาช่วยดูแลให้ก่อนมาหาเหล้ากิน

พอมาได้ที่เลยจับ โยนบก หนูน้อยร้อง ให้จ้า ก่อนเข้าไปอุ้มและ โยนซ้ำอีก ชาวบ้านทนดูไม่ไหววิ่งเข้าไปช่วยเหลือกล่อมจนยอมปล่อยเด็กแล้วแจ้งตำรวจมาจับดำเนินคดี ตำรวจควบคุมตัวไว้รอให้หายเมาก่อนแล้วจะดำเนินคดีต่อไป ส่วนหนูน้อยแพทย์ให้รอดูอาการที่ร.พ.ก่อน ...”

(หนังสือพิมพ์ข่าวสด , 17 สิงหาคม 2547)

ฉลอง อร ดู ยิงดับคางาน โคนถุกหลง วยรูนกินฟรี เมาคักันละ

“... งานฉลองเหรียญทองน้องอรเด็ด โจ้เมืองโคราชเมาในงาน ทะเลาะกัน คัก
ป็นยิงหมุมบ้านเดียวกันชะตาขาดถุกถุกหลงดับ ... ” (หนังสือพิมพ์คมชัดลึก , 18 สิงหาคม 2547)

วยรูน แก๊งสปาร์ตา อำนาจเจริญควงมีด ชิง จยย. ไล่ล่า อริ – เสี้ยหลักตกคลองดับ

“...กลุ่มวยรูนจำนวนมากจับขี้รถจักรยานยนต์ใช้มีดสปาร์ตาเป็นอาวุธไล่ล่ากันในเขต
เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ...สำหรับวยรูนกลุ่มนี้จะตั้งตัวเป็นเจ้าของเมืองอำนาจเจริญ ตั้งชื่อแก๊งว่า
แก๊งสปาร์ตา นัดรวมกันสุดคมสารระทษคีมสุราก่อเรื่องไล่พันทวบ้านเป็นประจำ...” (หนังสือพิมพ์มติชน,
6 สิงหาคม 2547)

6 น.ร. โทษฆ่าปาดคอเพื่อน 2 ศพ เหตุจิบจ้อยเมาเหล้าพูดไม่เข้าหู

“...นักเรียนโรงเรียนนาฏศิลป์ จ.พัทลุง เข้าบ้านอยู่ด้วยกัน 6 คน ก่อนเกิดเหตุได้ตั้งวง
คีมสุรา ต่อมาหลังคีมสุรากันจนเมา เพื่อนได้พูดจาไม่เข้าหูถึงขั้นทะเลาะวิวาทกัน นักเรียน
ดังกล่าวได้รวมกระทืบและฆ่าปาดคอเพื่อนนักเรียน 2 ศพ คาห้องเช่า...” (หนังสือพิมพ์มติชน,
21 พฤษภาคม 2550)

จากตัวอย่างข้างดังกล่าวข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับร่างกาย
และชีวิตที่มีความเกี่ยวข้องกับการเสพสุราเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงแต่เฉพาะกรณีที่เป็น
ข่าวปรากฏแพร่หลายในหน้าหนังสือพิมพ์เท่านั้น ในเชิงสถิติผู้กระทำผิดในคดี
อาชญากรรมในประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้นเช่นกัน ดังจะเห็นได้จาก สถิติผู้กระทำผิดที่ถูกศาล
พิพากษาถึงที่สุดและถูกควบคุมตัวที่เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศระหว่าง พ.ศ.2540-2550
ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนนักโทษเด็ดขาดที่ถูกควบคุมตัวที่เรือนจำทั่วประเทศ พ.ศ.2540 – 2550

พ.ศ.	จำนวนผู้กระทำผิด (คน)
2540	69,660
2541	84,879
2542	111,348
2543	123,505
2544	151,054
2545	155,270
2546	159,225
2547	153,365
2548	121,734
2549	108,610
2550	125,792

ที่มา : กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์

ประเด็นปัญหา คือ การเสพสุรามีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะความผิดต่อร่างกายและชีวิตที่มีการกระทำผิดโดยใช้ความรุนแรงควบคู่ไปด้วย ดังที่ปรากฏให้เห็นเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ดังกล่าวข้างต้นว่า ผู้กระทำผิดส่วนหนึ่งได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเสพสุราก่อนการประกอบอาชญากรรม และหากการเสพสุรามีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรมความผิดต่อชีวิตและร่างกาย การเสพสุรา มีความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิดประเภทใดมากที่สุด ในสภาวะหรือในปัจจัยใด ๆ บ้าง รวมทั้งสุราเป็นปัจจัยหลักในการประกอบอาชญากรรมหรือไม่ หรือเป็นเพียงปัจจัยรองในการประกอบอาชญากรรม

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเสพสุรากับอาชญากรรมอย่างแน่ชัดว่า การเสพสุรามีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะความผิดต่อชีวิตและร่างกาย แม้จะมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสพสุราในประเทศไทย แต่เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของการเสพสุรา และการศึกษาโดยส่วนใหญ่มักศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการเสพสุราที่มีต่อสุขภาพของผู้เสพ ผลกระทบต่อสังคมในรูปแบบของการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยเฉพาะการใช้ความรุนแรงในสังคมทั่วไปหรือการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หากแต่การศึกษาผู้ประกอบอาชญากรรมที่มีความสัมพันธ์กับการเสพสุราในขณะกระทำผิดตลอดจนการเสพสุราส่งผลต่อการประกอบอาชญากรรมต่อร่างกายและชีวิตยังไม่มี

การศึกษาในประเด็นนี้จริงจัง โดยเฉพาะการศึกษาจากตัวผู้กระทำผิดที่ถูกจองจำในเรือนจำ ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการเสพสุรากับอาชญากรรม โดยเฉพาะความผิดต่อชีวิตและร่างกาย อันจะนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ในการมุ่งอธิบายปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับร่างกายและชีวิตที่เกิดขึ้นในสังคมว่ามีความสัมพันธ์กับการเสพสุราหรือไม่ อันจะเป็นแนวทางในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมสามารถป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม การกระทำผิด และการป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น โดยมีความสัมพันธ์กับการเสพสุราได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการเสพสุรากับการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ว่าการเสพสุราเป็นปัจจัยหลักหรือปัจจัยรองในการประกอบอาชญากรรม
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรมของผู้ที่เสพสุราในประเภทคดีความผิดต่อชีวิตและร่างกาย
3. เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเสพสุรา

ขอบเขตของการศึกษา

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เฉพาะนักโทษเด็ดขาดคดีความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ตามการจำแนกนักโทษเด็ดขาดของกรมราชทัณฑ์ ที่ถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางนครปฐม เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำจังหวัดนนทบุรี และทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
2. ศึกษาข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพสุรากับการประกอบอาชญากรรม ในด้าน
 - ลักษณะประชากรของผู้ต้องขัง อาทิ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ ภูมิฐานะ ครอบครัว การกระทำผิด
 - ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสพสุรา
 - มุมเหตุจูงใจในการประกอบอาชญากรรมและลักษณะการประกอบอาชญากรรม
 - ชีวิตภายในเรือนจำ ความคาดหวังและการใช้ชีวิตภายหลังพ้นโทษที่มีความเกี่ยวข้องกับสุราและทั่วไป
3. ศึกษาแนวทางและมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีความเกี่ยวข้องกับสุราที่มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการเสพสุราและการประกอบอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ว่ามีขนาดของความสัมพันธ์ ตลอดจนทิศทางของความสัมพันธ์อย่างไร ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ ความรุนแรงของการประกอบอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความผิดต่อชีวิตและร่างกาย อันมีสาเหตุมาจากการเสพสุรา
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรมของผู้ที่เสพสุราในประเภทคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดต่อชีวิตและร่างกาย
3. ทำให้ทราบถึงสัดส่วนและข้อมูลเชิงสังคมของผู้ประกอบอาชญากรรมที่เสพสุรา และผู้ประกอบอาชญากรรมที่ไม่เสพสุราในประเภทคดีเกี่ยวกับความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ในลักษณะเป็นการเปรียบเทียบ
4. ทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกถึงลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจตลอดจนสถานการณ์ของผู้ประกอบอาชญากรรมที่เสพสุรา
5. เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะให้แก่กรมราชทัณฑ์ในการจัด โปรแกรมและกิจกรรมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังที่มีความเกี่ยวข้องกับการเสพสุราตลอดจนการติดสุราเรื้อรัง เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ อันเนื่องมาจากการกลับไปเกี่ยวข้องกับสุรา
6. เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะต่อสังคมไทย ในการตระหนักถึงการลดการบริโภคสุรา เนื่องจากผลกระทบของสุราที่มีในด้านต่าง ๆ รวมทั้งผลกระทบต่อ การประกอบอาชญากรรม
7. เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในการกำหนดนโยบายในการลดการบริโภคสุรา เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรม
8. เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในสังคมได้ทราบว่า ผลร้ายของการเสพสุรานั้น มิใช่จะมีผลต่อสุขภาพในอีก 10 ปี ข้างหน้า หากแต่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง หลังการเสพสุรา ชีวิตของผู้เสพก็อาจพลิกผันไปประกอบอาชญากรรม แต่เสียวินาทีที่เสพสุราขนาดที่ดับวูบ และลงเอยด้วยการต้องมารับทุกข์ทรมานในเรือนจำ
9. เพื่อเป็นการสำรวจวิจัยเบื้องต้น โดยผู้ศึกษาต้องการพัฒนาความรู้ทางด้านอาชญาวิทยาในการอธิบายสาเหตุในการประกอบอาชญากรรมและความสัมพันธ์ของการเสพสุรา ซึ่งจัดเป็น 1 ใน อบายमुख 6 ประการ อันจะนำไปสู่การขยายผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของการเสพสุรากับอาชญากรรม โดยในอนาคตผู้ศึกษาต้องการขยายผลการศึกษาไปยังผู้ต้องขังทั่วประเทศ รวมทั้งผู้ต้องขังหญิงว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการเสพสุราและการประกอบอาชญากรรมหรือไม่ ตลอดจนการศึกษาการกระทำผิดในอาชญากรรมทุกประเภทของผู้ต้องขังทั่วประเทศว่ามีความสัมพันธ์กับการเสพสุราหรือไม่ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการป้องกันแก้ไขอาชญากรรม การกำหนดโทษต่อการเสพสุราที่มีความเหมาะสมต่อไป